

100 éve született Ocskay Szilárd

LAJTHA GYÖRGY

lajtha.gyorgy@ln.mata.v.hu

Ocskay Szilárd 1926-ban kezdte postai pályafutását. Mint fiatal mérnök több postai munkahelyen megfordult. Dolgozott a Vezérigazgatóság Táviró- és távbeszélő üzemi osztályán, majd amikor 1936-ban felismerték kiváló szervező és alkotó képességét, a Vezérigazgatóságon beruházói feladatokkal bízták meg.

Jelentős feladata volt a miskolci Ericsson telefonközpont telepítése. Ez a hazai hálózatban akkor sok problémát okozott, hiszen addig 7A1 központok voltak csak üzemben, melyek revertív impulzusokkal állították be a választógépeket a kapcsolat létrehozásához szükséges pozícióba. A konstrukciójában és jelzéstechikájában eltérő Ericsson központtal az együttműködés nehéz feladat volt. Bár akkor még a helyközi hívások kizárólag kezelő segítségével voltak létrehozhatók, de az Ericsson központtal egyidejűleg felmerült a távhívás lehetősége is. Az alkotószellemű fiatal mérnök felmérve a problémákat, azt a megoldást találta a legjobbnak, hogy 12 beszédátviteli csatornából 1-et leválaszt, és azt kizárólag jelzésátvitelre használja. Elképzelése bevált és 1940-ben megvalósult Magyarországon az első közös csatornás jelzésrendszer.

Ennek jelentőségét akkor látjuk igazán, ha tudjuk, hogy ezt az 1960-as évek vége felé a hasonló elveken működő nemzetközileg szabályozott No6 és No7 jelzésrendszer valósította meg. Mérnöki szemlélete segítségével 20 évvel a világ nagyjai előtt kidolgozta ennek a perspektivikus rendszernek elveit, és elképzeléseit igazolta a gyakorlat.

Az első rurál körzet forgalomtechnikai tervezésével szintén megelőzte korát. A szentendrei rurál körzetben a különböző irányú hívások várható gyakoriságának felméréseivel gazdaságos hálózatot tervezett. A forgalomelmélet gyakorlati felhasználása alkalmassá tette Ocskay Szilárdot arra, hogy gondolatait a postamérnököknek átadja. Ennek érdekében tanfolyamokat szervezett, melyeken ő maga is előadott. Tapasztalatait „Távbeszélő üzemtechnika“ és „Távbeszélő forgalmi mértezés“ könyveiben foglalta össze.

A II. világháború után politikai okokból úgy látták, hogy központi államigazgatási szervben nem alkalmaz-

hatják, ezért áthelyezték a Posta Kísérleti Állomásra. Gyorsan beilleszkedett új munkakörébe, ahol munkatársai nagy hasznát vették innovatív szemléletének. 1951-ben kinevezték az Állomás Elektromos osztályának vezetőjévé, ahol valamennyi vezetékes távközlési feladat összefogója és irányítója volt. Hozzá tartozott az erősáramú befolyásolás, és az áramellátás kérdése is.

1964-ig vezette osztályát, ahol minden kérdésben a haladás, a műszaki szemlélet és a tudományos alaposág vezérelte. Emiatt voltak összetűzései a konzervatív Vezérigazgatósággal, de jogász alaposággal megírt jelentései mindig az ő igazát igazolták, és jelentették egyben a haladást is. A távközlő berendezések tranzisztorizálása során munkatársait tapasztalataival támogatta és az eredmények terjesztését – minden nehézség ellenére – keresztülvitte. Forgalomelméleti tudása segítségével az aktuális problémákat megoldotta és kialakított olyan hálózattervező csapatot, mely nemcsak a hazai, hanem a külföldről érkező megbízásoknak is eleget tudott tenni.

A fiatalok nevelését elsőrendű feladatának tekintette. Bár akkor nem volt népszerű a nyelvtanulás és az önálló munka, de nagy súlyt helyezett ezekre. Elérte, hogy minden munkatársa érezte a rábízott feladat fontosságát és felelősségét annak minőségéért. Sok esetben, ahogy elkészültek a tanulmányok, úgy engedte azokat tovább, de később a szerzőkkel részletesen megvitatta milyen hibákat, kétértelműségeket, vagy támadható felületeket hagytak a szövegben. Az ilyen beszélgetések tanulságai tartósan megmaradtak.

Vezetői munkája mai divatos szóval a „csapatépítésre“ is kiterjedt. Prémiumából néha elvitte vacsorázni az osztályát, majd amikor sikerült a Vezérigazgatóságtól néhány vitorlás hajót szereznie, létrehozta a Posta Kísérleti Intézet Vitorlás szakosztályát, ahol számos fiatal tanulhatott meg vitorlázni, és tölthette együtt kellemesen a hétvégéket.

Bár az idők változtak, a munka üteme felgyorsult, az együttműködési szabályok is kötöttebbek lettek, mégis érdemes innovatív személyiségét felidézni, és a módosult körülmények között is az újért, az igazért az ő stílusában küzdeni.